

JEUGDZORG ACADEMIE

Draaiboek

Handelingsgerichte diagnostiek in de jeugdzorg

Omschrijving van de inhoud van de cursus(samenvatting leerstof)

Diagnostische besluitvorming is een complex proces en kan verregaande gevolgen hebben voor kind, opvoeders en andere betrokkenen zoals leerkrachten. Het praktijkmodel handelingsgerichte diagnostiek (HGD) concretiseert het diagnostisch proces daarom in heldere fasen met concrete stappen. DE HGD-professional onderkent en analyseert de zorgen en krachten en zoekt naar mogelijke verklaringen met als doel het geven van een advies gericht op het bereiken van de gewenste situatie. Het model biedt richtlijnen voor de besluitvorming: wat moeten we weten gezien de te nemen beslissing? Het begin is de hulpvraag van de cliënt, het eindproduct is een verantwoord en bruikbaar advies. Het model biedt professionals een kader om systematisch en doelgericht samen met cliënten en collega's te werken, met zowel aandacht voor de risico- als beschermende factoren van kind, opvoeding, onderwijs en vrije tijd. HGD doet recht aan actuele thema's in de jeugdzorg en het onderwijs en is afgestemd op beroepsethische richtlijnen. Professionals zullen hun dagelijks werk erin herkennen en er direct mee aan de slag kunnen.

De uitgangspunten en werkwijze van Handelingsgerichte diagnostiek passen bij de omschrijving van diagnostiek zoals die naar voren komt in de casusbeschrijvingen van de BAPD van NIP en NVO, Kinder- & Jeugdpsycholoog NIP, Orthopedagoog Generalist NVO en de richtlijn "beslissen over passende hulp".

HGD verloopt systematisch volgens vijf fasen: intake, strategie, onderzoek, integratie/aanbeveling en advisering. Niet voor ieder aangemeld kind zijn alle fasen van toepassing: kortere trajecten zijn goed mogelijk. HGD is een cyclisch proces.

2. Leerdoelen:

Kennis verkrijgen van een diagnostisch model voor handelingsgerichte diagnostiek: een hypothesentoetsende en cliëntgerichte werkwijze. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen met andere diagnostische modellen?

Ervaring opdoen met handelingsgerichte diagnostiek door de uitgangspunten van handelingsgerichte diagnostiek op eigen casuïstiek toe te passen. De cursus is daarom ook een mooie voorbereiding op het maken van de diagnostiek casussen voor het NIP/NVO.

Vaardigheden opdoen door aspecten uit de verschillende fasen van het model te oefenen en feedback te ontvangen.

3. Werkwijze:

Het betreft een cursus van 6 dagen. In de eerste bijeenkomst wordt aandacht besteed aan de rol van diagnostiek in het werk als psycholoog of orthopedagoog en de verschillende diagnostische modellen. Ook behandelen we uitgebreid de uitgangspunten van het praktijkmodel handelingsgerichte diagnostiek (HGD):

1. Doelgericht werken
2. Werken vanuit een transactioneel referentiekader (wisselwerking en afstemming van kenmerken kind/jongere, school/leerkracht/docent en gezin/opvoedingssituatie);
3. Gericht op het wat kind en ouders nodig hebben (behoeften)
4. Samenwerken
5. Gericht op positieve aspecten en protectieve factoren van kind en omgeving
6. Systematisch en transparant werken.

Wat betekenen deze uitgangspunten voor gedragswetenschappers (HGD) en voor andere professionals? Hoe stemmen we op elkaar af?

De volgende vijf bijeenkomsten komen de vijf fasen aan bod: per bijeenkomst wordt ingegaan op één fase van het model en oefent men in de lessen uitgebreid met deze fasen. Na elke lesbijeenkomst maken de cursisten een e-learning waarin de betreffende fasen voorgedaan wordt op een casus en cursisten extra tools krijgen voor het toepassen van de fase op een eigen casus. Vervolgens krijgt de cursist de opdracht de fase toe te passen op een eigen casus en dit mee te nemen naar de volgende lesdag. Voorafgaand aan iedere bijeenkomst heeft de cursist het betreffende hoofdstuk bestudeerd.

4. Doelgroep en toelatingseisen

Voor de opleiding komen in aanmerking academisch geschoolde psychologen en (ortho)pedagogen die werkzaam zijn op het brede terrein van de jeugdhulp, het onderwijs, en de VG-sector.

Docenten:

De verschillende uitvoeringen van de training worden uitgevoerd door 1 van de onderstaande docenten:

Mw. drs. N. (Noelle) Pameijer, (GZ-psycholoog, kinder- en jeugdspecialist NIP, supervisor BAPD) werkzaam als schoolpsycholoog bij stichting Elan en SWV Unita). Auteur en ontwikkelaar van diverse boeken op het gebied van handelingsgerichte diagnostiek en handelingsgericht werken.

Mw. drs. AK. (Nina) Draaisma, SKJ post-masterpsycholoog, psycholoog NIP. Gedragwetenschapper bij Altra Jeugdzorg en Onderwijs. Auteur en trainer Handelingsgerichte diagnostiek in de Jeugdzorg.

Mw. drs. Hubertien Reijnen, kinder- en jeugdpsycholoog NIP, werkzaam in de POH GGZ en bij de Viersprong. Mede- auteur nieuwe versie van het boek: Handelingsgerichte Diagnostiek in de Jeugdzorg

Mw. drs. Arga Kramer, orthopedagoog generalist NVO. Gedragwetenschapper bij het Ouder- en Kind team in Amsterdam en werkzaam in de Jeugd GGZ bij Nuhoff Psychotherapie. Mede- auteur nieuwe versie van het boek: Handelingsgerichte Diagnostiek in de Jeugdzorg.